

ἐπομένως δὲν δυνάμεθα νὰ ὀμιλῶμεν ὡς ἐκείνοι ὀμιλοῦν.

Ἡρώτησα ποτὲ τὸν Arsène Darmesteter ἔαν μίαν ἰδιαιτέρα μου ἔκφρασις, τὴν ὁποίαν ἤθελα νὰ μεταχειρισθῶ εἰς ἓνα τῶν βιβλίων μου ἦτο καλὴ ἢ κακὴ. Μὲ παρετήρησε μειδιῶν : « Ἀπὸ ποῖο μέρος εἰσθε ; μὲ ἠρώτησεν : « Ἀπὸ τὴν Νῆσον τῆς Γαλλίας ». Ἡ διὰλεκτος εἶναι καλὴ δὲν δύνασθε νὰ ἀπατηθῆτε. Οὕτω ὅλη ἡ ἐπιστήμη τῶν λαλουμένων γλωσσῶν συνοψίζεται εἰς αὐτὰ τὰ λόγια.

Καὶ ἡ ὀρθογραφία καὶ τὰ λεξικά πόσον ἀνωφελῆ εἶναι ! Τί εἶναι τάχα ἂν γράψετε μίαν λέξιν κατ' αὐτὸν ἢ κατ' ἐκείνον τὸν τρόπον, π. χ. myrte ἢ mirte. Τί ἀνάγκην ἔχουμεν λεξικοῦ ; Τὰς λέξεις ποῦ γνωρίζετε δύνασθε καὶ νὰ τὰς γράψετε, ἐκείναι ὅμως οἱ ὁποῖαι σὰς εἶναι ἄγνωστοι, αἱ ἀλλόκοτοι ἐκείναι ἔκφράσεις, τὰς ὁποίας δὲν τὰς συνειθίζουμεν, ποῦ βυρρίζουν πολυμάθειαν, καὶ σκόνην τῶν παλαιῶν βιβλίων, αὐτὰ εἶναι ἀνωφελῆ μόνον παρχαγεμίσματα τοῦ ὕφους σας.

Θέλετε νὰ γνωρίζετε τί ἀκριβῶς περὶ τούτου σκέπτομαι ; Ἡ ὀρθογραφία, εἶναι ἐφεύρεσις τῶν ἐπαρχιωτῶν, τῶν ὀφιπλοῦτων, ἐκείνων ποῦ κατώρθωσαν νὰ σφετερισθοῦν τὰ ἐθνικὰ κτήματα, οἱ ὁποῖοι εὗρον αὐτὸ τὸ μέσον πολὺ εὐκόλον διὰ ν' ἀποκτήσουν εὐγένειαν, τὴν ὁποίαν δὲν εἶχον ἐκ καταγωγῆς. Ἐκτὺς τούτου δὲν χρησιμεύει εἰς τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ προμηθεύῃ εἰς τοὺς παιδαγωγοὺς θέσεις ἐξεταστῶν διὰ τὰς ἐξετάσεις τῶν κορασίδων».

Αἱ πνευματώδεις αὐταὶ παρατηρήσεις, θὰ ἐξέπληττον βεβαίως γινόμενα ἀπὸ ἓνα νέον συνεργάτην τοῦ λεξικοῦ τῆς ἀκαδημίας, ἔαν δὲν ἦτο γνωστὴ ἡδὴ ἡ ἐλευθερία τοῦ πνεύματος τοῦ ἀγαπητοῦ καὶ χαριτωμένου συγγραφέως.

Μαυροθαλασσίτικη ΓΟΑΕΤΑ

H. ARDEL

ΚΑΡΔΙΑ ΣΚΕΠΤΙΚΙΣΤΟΥ

(Συνέχεια σελ. 48).

Πολλάκις, διακρούσης τῆς ἐσπερίδος συνήντησεν τοὺς ὀφθαλμούς του, ποῦ τὴν παρετήρουν πάντοτε μὲ μίαν ἔκφρασιν, ἡ ὁποία τὴν ἔκαμνεν ὀλόκληρον νὰ ἀνατριχιάξῃ, μὲ μίαν θλιβεράν ἔκφρασιν. Ἀλλὰ μὲ πείσμα, ἀπέστρεψε τὴν κεφαλὴν τῆς, μὴ θέλουσα νὰ τὸν ἴδῃ.

«ὦ ! τί εὐτυχὴς σύμπτωσις ποῦ θ' ἀνεχώρει ἀπὸ αὐρίον διὰ τὴν Γενεύην, καὶ τόσον πρωτὶ μάχιστα. Ὅταν ἐπατήρχετο θὰ τὴν εὗρισκεν ἰσχυροτέραν διὰ ν' ἀποκρύψῃ τὴν πικρὰν ἐξέγερσιν ποῦ τῆς ἐπροξένησε. Ἐπιμελῶς, θὰ ἐπηγρύπνει ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ τῆς, διὰ νὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ τὴν σκέψιν ὅτι δὲν τῆς ἦτο ἀδιάφορος. Καὶ ἔπειτα, ἂν τὸ εὗρισκε καὶ αὐτὸ τὸ πρόσωπον δύσκολον, θὰνεχώρει, ἰδοὺ τὸ πᾶν.

— Ναι, θὰνεχώρῃσω !... Ἀλλὰ πῶς θὰ κάμω διὰ νὰ τὸν λησμονήσω ; ἐψιθύρισε μὲ πάθος, ὅταν εὗρεθῃ τέλος μόνη τῆς εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς καὶ τὰ δάκρυα, τὰ πρῶτα δάκρυα, τῆς ἐπλημμύρησαν τὸ πρόσωπον.

Ἀπεκοιμήθη, κουρασμένη ἀπὸ τὸ κλάμα. Ὅταν ἤνοιξε τὰ μάτια τῆς, τὸ πρωὶ, τῆς ἀπέμενε μόνον ἡ συγκεχυμένη αἴσθησις ὅτι τὴν προηγουμένην ἐσπέραν εἶχεν ὑποστῇ σφοδρὰν θλίψιν. Πολὺ γρηγορὰ συνῆλθε... ἡ ἡμέρα ὑπέφωσκεν τόσον ἔμωρον ὥστε ἐνεδύθη ἀμέσως καὶ ἐξῆλθε σκεπτομένη ὅτι δὲν θὰ συνήντα κανένα εἰς τόσον πρωϊνὴν ὥραν. Ἦθελε νάνευρῃ εἰς τὰς ἐρήμους δεινδροστοιχίας, διὰ μέσου τῶν ὁποίων τὴν προτεραιὰν ἀκόμη διήρχετο τόσον εὐθυμος, κατὰ τὸ ὄνειρό τῆς, ποῦ ἐτελείωσε. Ὡδευσε κατ' εὐθείαν εἰς τὸ ἐπὶ τῆς λίμνης ἄνδρον, ὅπου τόσες φορὲς συνωμίλησαν... μαζί.

Ἐκάθησε σκεπτικὴ μὲ πεπιεσμένην τὴν καρδίαν, ἀδιάφορος διὰ τὴν ὥραν ποῦ ἔφευγε. Βῆμα τρίζον ἐπὶ τῆς ἄμμου τῆς δεινδροστοιχίας τὴν ἠνάγκασε νὰ γυρίσῃ τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐπιθυμία τὴν διέσεισε νὰ φύγῃ, ἅμα τὸ βλέμμα τῆς ἀνεγνώρισε τὸν Ροβέρτον. Ἡ τύχῃ ἀπλῶς τὸν ὠδήγει ἢ τὸ ἐγνώριζεν ὅτι ἦτο ἐκεῖ ; ἀλλὰ τότε λοιπὸν τί τὴν ἤθελε ;

Ἀνηγέρθη πράγματι μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ διαφύγῃ, ἀλλ' ἦτο ἡδὴ πλησίον τῆς. Ἄλλως τε, χωρὶς λέξιν νὰ τῆς εἰπῇ, τὸ εἶχεν ἐννοήσῃ, ὅτι δὲν θὰ τὴν ἄφηνε. Ἀ ! ἀμέσως παρετήρησεν ὅτι, αἰφνιδίως, εἶχε γίνῃ ἄλλη δι' αὐτόν. Πῶς ἤλπιζε νὰπατήσῃ τὴν ὀξυδερκεῖάν του ;

Δὲν ἐκινήθη διόλου νὰ τοῦ τείνῃ τὴν χεῖρα τῆς καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος κατ' αὐτόν τὸν τρόπον μὲ τὴν καρδίαν φρίσσουσαν :

— Πραγματικῶς λοιπὸν θὰ μ' ἀφῆσετε νάνηχωρήσω εἰς Γενεύην, χωρὶς μίαν λέξιν ἀποχαιρετισμοῦ, μὲ τὴν σκέψιν ὅτι εἰσθε θυμωμένη μαζί μου καὶ ἀποφασισμένη νὰ μὴ μοῦ εἰπῇτε τὸ διατί ;... Τί συνέβη ; δὲν εἴμεθα πλέον φίλοι ;

Εἶχε εἰς τὴν φωνὴν τὰς βαθείας ἐκείνας καίτρομώδεις ἀναπάλσεις, αἷτινες ἐξήσκουν τόσον μεγάλην ἐπίδρασιν ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' αἷτινες ἔμενον ἡδὴ ἄνευ ἀποτελέσματος· τόσον ἡ ἀνάμνησις τῶν λόγων τῆς Ἰσαβέλλας ἔκαie ζωντανὴ ἀκόμη εἰς τὸν νοῦν τῆς. Καὶ ἡ κραυγὴ ὀλοκληροῦ τοῦ ἑαυτοῦ τῆς, ἐξῆλθεν ἀπὸ τὰ βάθη τῆς εἰλικρινοῦς αὐτῆς ψυχῆς, ψυχῆς παραφερομένης ἀπὸ μίαν ἀκκτάσχετον ὁρμὴν, ἥτις ἀνέτρεπε μονομιᾶς ὅλην τὴν ἀπόφασιν ποῦ εἶχε νὰ μὴ ὀμιλήσῃ :

— Διὰ τί μὲ ἐρωτᾷτε ; Πρόκειται ἀκόμη περὶ μιᾶς σκηνῆς διὰ τὸ μυθιστόρημα ποῦ ἐτοιμάζετε ; ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, προειδοποιήσατέ με, διὰ νὰ παύω καλῶτερα τὸ πρόσωπόν μου !

— Τὸ πρόσωπόν σας ;... διὰ ποῖον μυθιστόρημα μοῦ ὀμιλεῖτε ; τί τρέχει ;

— Δι' ἐκεῖνο ποῦ συγγράφετε ! Διὰ τί νὰ προσποιεῖσθε πῶς δὲν καταλαμβάνετε ;

“Α! τὸ ξέρω πῶς ὑπάρχον γυναῖκες, ποῦ θὰ ἦσαν ὑπερήφανοι νὰ σᾶς χρησιμεύσουν ὡς τύπος πρὸς σπουδὴν... Ἐγὼ ὄχι! Δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ τὴν ιδέαν ὅτι ἀπὸ δύο μηνῶν ἤδη ἔχετε τὴν φροντίδα νὰ σημειώνετε τὰ αἰσθηματὰ μου, τὰς ιδέας μου, τὰς ἐντυπώσεις μου... τίς οἶδε τί ἀκόμη; διὰ νὰ ἔχετε δικίμια, καθὼς λέγουν, διὰ τὰ βιβλία σας ὅτι συνωμιλούσете μαζί μου μ' αὐτὸν μόνον τὸν σκοπὸν, ὅτι... “Α! χιλιάκις καλύτερα θὰ εἶχα νὰ σᾶς ἤκουα ἐλευθέρως νὰ μοῦ τὸ εἰπῆτε τί ἐζητούσατε ἀπὸ μένα... Τούλχι-στον, δὲν θὰ με κατελαμβάνετε προδοτικῶς... Δὲν θὰ σᾶς ἄρνηα νὰ ἰδῆτε παρ' ὅτι θὰ μοῦ ἦτο ἀδιάφορον νὰ γνωστῇ. Θὰ ἐλάμβανα τὰς προφυλάξεις μου ἀπέναντι τῆς περιεργίας σας. Μὲ ἡπατήσετε... “Α! εἶναι κακόν, πολὺ κακόν!...

Ἐσταμάτησεν ἀποτόμως· δάκρυα ἔκαμνον τὴν φωνὴν τῆς νὰ τρέμη, καὶ δὲν ἤθελε νὰ κλυῖσθαι ἐμπρὸς τοῦ. Περετῆρει μετ' ἐπιμονῆς σωρὸν ἡλιοτροπίων παραπλεύρως· ἐκεῖ καὶ διὰ ν' ἀποκαρῦψῃ τὴν ὕψιν τῆς ἔσκυψε καὶ ἔκοψε ἕνα ἀπὸ τοὺς εὐώδεις κλάδους. Δὲν εἶδεν ὅτι ἔγινε πολὺ ὠχρὸς καὶ ὅτι πτυχή πλήρης ὀδυνηρᾶς πικρίας διεγράφη ἐπὶ τοῦ στόματός του.

— Τότε λοιπὸν σκέπτεσθε, εἶπε μετὰ τινα δευτερόλεπτα σιωπῆς, ὅτι δὲν προσεφέρθη ἀπέναντί σας ὡς τίμιος ἄνθρωπος;... Εἰσθε σκληρά, πολὺ σκληρά... Ἡ κ. de Vianne, δὲν εἶναι ἀλήθεια; ἔλαβε τὴν φροντίδα βέβαια νὰ σᾶς πληροφορήσῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον περὶ τῶν προθέσεων μου; ἔπρεπε νὰ τὸ προῖδω ὅτι δὲν σᾶς παρέλαβε ἄνευ ἀφορμῆς, χθὲς τὸ βράδυ, διὰ νὰ σᾶς κρατήσω, νὰ σᾶς προφυλάξω...

— Διὰ νὰ ἐξακολουθήσετε τὰς σπουδὰς σας ἀνεόκλητος! εἶπεν μετὰ πικρᾶς ζωηρότητος, ἐνῶ ἔτριβε μεταξὺ τῶν τρεμόντων δακτύλων τῆς τὸν κλάδον τοῦ ἡλιοτροπίου. Δὲν λυποῦμαι ὅτι ἔμαθα τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τὴν κ. de Vianne· πάντα καλύτερον εἶναι νὰ γνωρίζῃ κανεὶς τί τρέχει... ἔστω καὶ ἂν πρόκειται νὰ ὑποσέρῃ!

Χωρὶς νὰ ἐξάρῃ τὴν ἀνακρόνησιν αὐτὴν, ἥτις διέφυγεν ἀπὸ αὐτὴν τὴν καρδίαν τῆς Αἰλιαν, ἐπανέλαβε μετὰ τόνου σοβαροῦ.

— Τότε συμμερίζεσθε τὴν γνώμην τῆς κ. de Vianne εἰς ὅτι μ' ἀποβλέπει; Πιστεύετε ὅτι ἐξ ἀπλῆς περιεργίας ἐρασιτέχνου εὗρισκον εὐχαρίστησιν νὰ ὁμιλῶ μαζί σας, ἐπεθύμουν ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον νὰ σᾶς ἐγκαταλείπω, ἐνδιαφερόμην δι' ὅ,τι ἐσχετιζέτο πρὸς ὑμᾶς; Εἰπῆτε, ἀποκριθῆτε μου... σᾶς παρακαλῶ, Αἰλιαν.

Ἠσθάνθη φοικίαν ἀκούσασα τὸ ἀπλοῦν ὄνομα Αἰλιαν μὲ τὸ ὅποιον τὴν προσηγόρευσε. Ἴσως ἂν μέσα εἰς κανένα σαλόνι τῆς ὁμίλει κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ τοῦ ἀπῆλτα ὑπερήφανως, καὶ θ' ἀπῆλ-

λάσето αὐτοῦ. Ἀλλὰ εἰς ἐκείνο τὸ ἐρημικὸν πάρικον μέσζ, ποῦ ἐλοῦετο ἀπὸ τὴν δροσερὰν τῆς αἰγῆς λάμπιν, οὐδὲ κ' ἂν τὴν ἐψαυσε ἡ ιδέα νὰ μὴ ἀποκριθῇ εὐλικρινῶς.

— Μάλιστα, ἐπίστευσα αὐτὸ τὸ ὅποιον λέγετε, εἶπεν ἐνῶ ἄρνηε τὸ βλέμμα τῆς νὰ χάνεται πρὸς τὸ ἔσχατον κυκλῶν τῆς λίμνης.

Χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ, εἶχεν ὁμιλήσῃ εἰς παρῳχημένον χρόνον· θὰ ἔλεγέ τις ὅτι οἱ λόγοι τῆς Ἰσαβέλλας αἴρνης ἔχασαν ὅλην τὴν τὴν ἀξίαν. Ἦκουε μόνον τὸν Ροβέρτον, ἱστάμενον ὄρθιον ἐνώπιόν τῆς, καὶ ὅστις ἤδη ἐξηκολούθει μὲ τὸν ἴδιον τόνον, ὅστις τόσον ἐδέσποζε τοῦ νοῦ τῆς.

— Ἀκούσατε τὴν ἐξομολόγησίν μου, Αἰλιαν, καὶ χρεώσατε τὴν μερίδα μου, ἀρῶν ἀγαπᾶτε τὸσον τὴν εὐλικρινείαν. Ἡ κ. de Vianne σᾶς εἶπε τὴν ἀλήθειαν... Ἦλθα εἰς τὸ Nevey διὰ νὰ ἐργασθῶ, νὰ παρατηρήσω, πρὸς ἀναζήτησιν τύπων ἀληθινῶν. Σᾶς ἔλεγε ἀκόμη τὴν ἀλήθειαν ὅταν σᾶς εἶπεν ὅτι ἀπὸ τῆς πρώτης μας συναντήσεως εἰς τὸ βράδιον, — ἐνθυμίσθε; διέβλεψα εἰς σᾶς αὐτὴν τὴν ἐντάκτικον τύπου νεαρᾶς κόρης, ὅστις μοῦ ἐφάνετο ὁ πλέον χαριτωμένος... Δι' αὐτὸν τὸν λόγον κατ' ἀρχὰς πράγματι, ἐπειθύμυσά νὰ σᾶς πλησιάσω...

Ἐσταμάτησε καὶ ὁ βόμβος τῶν μελισσῶν, ποῦ ἐπέτων γύρω τους, ἐρθασεν ἰσχυρότερος εἰς τὰ ὦτα τῆς Αἰλιαν, τῆς ὁποίας αὐτὴ ἡ ψυχὴ τὸν ἠεροῶτο, κατευρασθεῖσα αἰφνιδίως καὶ πλημμυρισθεῖσα ὑπὸ γαλήνης ἡδονικῆς...

— Ἐπειτα, δι' ἄλλον λόγον, Αἰλιαν, ἐξηκολούθησα νὰ σᾶς ἐπιζητῶ ἀπαύστως... Αὐτὸ δὲν σᾶς τὸ εἶπεν ἡ κ. de Vianne... καὶ ὅμως ἦτο ἡ μὲν ἀλήθεια τὴν ὁποίαν ἠδύνατο νὰ σᾶς ἀποκαλύψῃ... Ὅσον ἐμάνθανα νὰ σᾶς γνωρίζω καλύτερον, Αἰλιαν, τόσον ἐμάνθανα καὶ νὰ σᾶς ἀγαπῶ...

— Νὰ μ' ἀγαπᾶτε... Θεέ μου!

— Δὲν θέλετε νὰ μοῦ τὸ ἐπιτρέψετε; εἶπε μὲ φωνὴν χαμηλὴν, ἥτις ἀνῆλθεν μέχρις αὐτῆς ὡς προσευχή.

Καὶ ἐπίσης ἀπλῶς, ἐπίσης ὅπως θὰ τὸ ἔκαμνεν ὁ ἄνθρωπος ὁ μᾶλλον ἐστερημένος ἀξίας ἐνώπιον τῶν ὀρθαλμῶν μιᾶς γυναικὸς, ἐξηκολούθησε:

— Τὸ γνωρίζω ὅτι εἶναι μεγάλη ἡ τόλμη μου νὰ σᾶς ὁμιλῶ τοιοῦτοτρόπως... ὅτι δὲν ἔχω τίποτε τὸ ὅποιον θὰ ἠδύνατο νὰ ἀρέσῃ εἰς ἕνα παιδίον ὡς σεῖς, καὶ ὅμως δὲν εἶχα τὴν γενναιότητα νὰ σιωπήσω... Αἰλιαν, ἔχετε τώρα ἐμπιστοσύνην εἰς ἐμὲ, πλήρη καὶ τελείαν ἐμπιστοσύνην;

(Ἀκολουθεῖ.)

